

ER IS EEN UITWEG VOOR DE BREXIT

... Er is een manier waarop zowel voor- als tegenstanders van de Brexit bijna hun zin krijgen. Laat de Britten in vrede gaan. Dat is ook goed voor ons.

Of de Brexit nu hard of zacht wordt, de gevolgen voor Britse bedrijven dreigen ramppazig te worden, en dat veroorzaakt ook problemen voor bedrijven in Nederland en andere EU-landen, en dus ook voor burgers aan beide zijden van het kanaal. Politici en juristen komen er niet uit. Tijd voor een bedrijfskundige invalshoek. Om zo'n oplossing te vinden moeten we terug naar de wortels van de Europese Unie: ooit opgericht om nooit meer oorlog te hebben in Europa.

De oplossing blijkt verrassend eenvoudig te zijn.

door economisch van elkaar afhankelijk te worden. Dat is gelukt – de EU heeft de handelsbarrières tussen lidstaten weggenomen en er is nog steeds vrede. Maar de spanningen nemen wel toe. Dat komt mede doordat de EU inmiddels veel meer is dan een economische gemeenschap, het is een politieke gemeenschap geworden die veel macht naar zich toegetrokken heeft. Dat roept weerstand op en dit sentiment heeft ongetwijfeld de uitslag van het Britse referendum beïnvloed.

Hoë dit ook zij, die uitspraak ligt er nu en erop terugkomen via een nieuw referendum lost op korte termijn wel problemen op met de uitvoerbaarheid van de Brexit, maar laat de onvrede bestaan.

halfzacht

Het andere alternatief is om de uitslag van het referendum te respecteren, en de negatieve gevolgen daarvan te minimaliseren. Dat kan door enerzijds te kiezen voor een compleet vertrek van de Britten, zonder allerlei halfzachte tussenvormen, en daarnaast de vrijhandelszone en de daaraan gekoppelde douane-unie in stand te houden. Dat maakt het mogelijk om nog steeds zonder enige belemmering producten en diensten te exporteren, zonder douanetarie-

Veel Britse burgers voelen heel goed aan dat de Brexit voor de handel grote gevolgen zal gaan hebben. Alex Stone laat in zijn Londense eetcafé zien dat ook hem dat niet ontgaat.

ven en met onbelemmerd geldverkeer. Daarmee wordt het belangrijkste probleem van de Brexit voor bedrijven weggenomen, terwijl de Brexit zelf blijft. Een praktische beperking is dat er geen vrij verkeer van personen meer zal zijn – dat hindert de export van diensten, want diensten spelen zich vaak af in interactie tussen klant en leverancier, waarbij de klant naar de leverancier toe gaat of de leverancier naar de klant. Maar verder hoeft er geen beletsel te zijn.

bijna iedereen

Het mooie van deze constructie is dat bijna iedereen zijn zin krijgt: de tegenstanders van de Brexit, de voorstanders van een zachte Brexit en degenen die een harde Brexit bepleiten. Wel zullen alle partijen ook wat moeten slikken en zelfs over hun ei-

gen schaduw moeten stappen. De voorstanders van de harde Brexit zullen moeten erkennen dat ze geen werkbaar voorstel hebben weten aan te dragen en als dit er al zou zijn, dit niet op tijd te realiseren valt. Er zal dus een complete chaos ontstaan en veel Britse bedrijven zullen de poorten moeten sluiten of verkassen naar het vasteland, met hoge werkloosheid als gevolg.

In dit voorstel gebeurt dat niet en is er toch een bijna-harde Brexit. De Britten zullen, omdat ze economisch aan de EU verbonden blijven, echter geen eigen handelsverdragen met andere landen kunnen sluiten. Ze hebben in het beste geval nog inspraak, maar de EU, waar ze geen lid meer van zijn, beslist.

De voorstanders van een softe Brexit kunnen dit voorstel interpreteren als de zovveelste variant, maar eindelijk

is dit een variant die wel realistisch is. Ze zullen er geen toeters of bellen aan moeten toevoegen, maar het zo simpel houden als het is. De tegenstanders van de Brexit binnen het Verenigd Koninkrijk zien het land met lede ogen vertrekken, maar de nadelige gevolgen blijven nu beperkt.

starre EU

De EU stelt zich tot nu toe star op door de Britten te laten kiezen uit een beperkt aantal varianten die voor de Britten allemaal onacceptabel zijn. De Britten hebben als extra probleem dat ze door de onderlinge verdeeldheid en het gebrek aan visie niet kunnen kiezen.

De EU zal alle gevoelens van rancune opzij moeten zetten en de Britten in vrede laten gaan, door voor hen het beste te zoeken. Dat is bovendien ook

het beste voor de EU en haar burgers en bedrijven: deze simpele variant. Dit voorstel heeft als extra voordeel dat het op korte termijn te realiseren is, het is een overeenkomst die niet meer dan twee pagina's lang hoeft te zijn. Deze zou acht tot tien jaar moeten gelden. In die periode kunnen de Britten bedenken wat ze nu echt willen: toch terug naar de EU, zich compleet terugtrekken op hun eiland, of een tussenvorm. Welke vorm het ook bereidt, die moet goed worden voorbereid.

Voor de EU mag het Britse vertrek stof tot nadenken geven: is de Europese eenwording niet veel te verdoorgeschoten? Wellicht kan het hier geschetste model ook een oplossing zijn voor Servië, Turkije, Zwitserland of Hongarije. <

► Uitgeverij staat dit verhaal op: <https://discovery.ism.nl/home/>